

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/366/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313206825
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1313206825.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci navrhovateľky: C. L., L. R., R. M. XX, zastúpená JUDr. Jankou Kmeťovou, advokátkou, Banská Bystrica, Ul. Prof. Sáru 44, proti odporcovi: Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava, Tomášikova 48, IČO : 00 151 653, zastúpená JUDr. Romanom Kvasnicom, advokátom, Piešťany, Sad A. Kmeťa 24, o zaplatenie 8.412,60 € s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10. 4. 2014 č.k. 14C 60/2013 - 117, v pomere hlasov 3 : 0, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z m e ň u j e tak, že odporca je p o v i n ň ý zaplatiť navrhovateľke istinu vo výške 8.412,60 Euro spolu s :

- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.05.2010 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.06.2010 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.07.2010 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.08.2010 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.09.2010 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.10.2010 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.11.2010 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.12.2010 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.01.2011 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.02.2011 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.03.2011 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.04.2011 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.05.2011 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.06.2011 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.07.2011 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.08.2011 do zaplatenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.09.2011 do zaplatenia;

- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.10.2011 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.11.2011 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.12.2011 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.01.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.02.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.03.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.04.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.05.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.06.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.07.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.08.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.09.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.10.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.11.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.12.2012 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.01.2013 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.02.2013 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 240, 36 Eur od 16.03.2013 do zaplattenia.

Vo zvyšku návrh navrhovateľky z a m i e t a.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke trovy konania, a to 504 € titulom súdneho poplatku a trovy právneho zastúpenia 1.028,35 € JUDr. Janke Kmeťovej, advokátke v Banskej Bystrici, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu povinnosťou zaplatiť navrhovateľke istinu vo výške 8.412,60 € spolu s :

- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 5. 2010 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 6. 2010 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 7. 2010 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 8. 2010 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 9. 2010 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 10. 2010 do zaplattenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 11. 2010 do zaplattenia;

- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 12. 2010 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 1. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 2. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 3. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 4. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 5. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 6. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 7. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 8. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 9. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 10. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 11. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 12. 2011 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 1. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 2. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 3. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 4. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 5. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 6. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 7. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 8. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 9. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 10. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 11. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 12. 2012 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 1. 2013 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 2. 2013 do zaplataenia;
- úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 240,36 € od 16. 3. 2013 do zaplataenia.

Zároveň uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy konania, spočívajúce v súdnom poplatku 504 € a v trovách právneho zastúpenia 1.028,35 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vychádzal zo skutkového zistenia, že dňa 9. 10. 1997 bola medzi účastníkmi konania uzavretá v zmysle § 842 Obč. zák. Zmluva o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s., ktorej predmetom bolo doživotné plnenie odporkyňou ako povinnou v prospech navrhovateľky vo výške 240,36 € mesačne. Na základe predmetnej zmluvy odo dňa jej účinnosti odporca

v prospech navrhovateľky i plnil. Dňa 26.10.2009 odporca však v zmysle § 582 ods. 1 Obč. zák. uplatnil voči navrhovateľke Výpoveď z predmetnej zmluvy, a to z dôvodu, že Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede. Platnosť a účinnosť Zmluvy o dôchodku mala skončiť ku dňu 31.03.2010, a preto počnúc mesiacom apríl 2010 prestal odporca poskytovať plnenia. Navrhovateľka uzavretú Zmluvu zo dňa 9. 10. 1997 považuje za platnú a Výpoveď zo dňa 26.10.2009 za neplatnú z dôvodu, že Zmluva zo dňa 9. 10. 1997 bola uzavretá na dobu určitú neurčitého trvania, z ktorého dôvodu výpovedný dôvod v zmysle § 582 Obč. zák. nebol daný. Podaným návrhom sa preto navrhovateľka domáha plnenia v sume 8.412,60 € (za mesiace máj 2010 až marec 2013).

Súd prvého stupňa ako prejudiciálnu riešil otázku platnosti, príp. neplatnosti Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa 9. 10. 1997, ako i Výpovede z tejto zmluvy danej navrhovateľke odporcom dňa 26.10.2009. Predmetnou Zmluvou sa v prospech navrhovateľky založilo právo na vyplácanie dôchodku doživotne, t. j. na dobu určenú neurčitého trvania, kedy je presne určený okamih začiatku vyplácania dôchodku a okamih ukončenia právneho vzťahu, a to smrťou, ktorá skutočnosť nie je závislá od ľudskej vôle. Odporca výpoveďou zo dňa 26.10.2009 vypovedal navrhovateľke predmetnú zmluvu podľa § 582 Obč. zák. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva nebola uzavretá na dobu neurčitú, odporca ju nemohol vypovedať podľa § 582 Obč. zák. Navyše jej charakter a účel nepredpokladá počas trvania právneho vzťahu do smrti oprávneného jej ukončenie jednou zo zmluvných strán. Na základe takejto zmluvy sa k povinnosti poskytovať zaviazal odporca dobrovoľne z dôvodu prvého odchodu navrhovateľky do starobného dôchodku. Z vyššie uvedených dôvodov vyhodnotil súd prvého stupňa Výpoveď z označenej Zmluvy o dôchodku danej navrhovateľke za v rozpore so zákonom a teda ako právny úkon neplatnú podľa § 39 Obč. zák. Súd prvého stupňa podoprel svoje rozhodnutie poukazom na nález Ústavného súdu SR č.k. II.ÚS 26/2012 - 33 zo dňa 25. 4. 2012, v obdobnej právnej veci.

Pokiaľ ide o odporcom namietanú nemožnosť plnenia z predmetnej zmluvy o dôchodku z dôvodu jej rozporu s novelizovaným zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách, a to ust. § 27 ods. 8 v spojení s ust. § 116 a § 119 ods. 3, súd prvého stupňa dospel k záveru, že zmluva o dôchodku nie je zmluvou uzavretou na strane banky za nápadne nevýhodných podmienok, ktorá by banku zaväzovala na hospodársky neodôvodnené plnenie alebo na zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. Podporný dôchodkový fond SLSP a.s. predstavoval zamestnanecký benefit pre niektorých zamestnancov a predstavoval súčasť protihodnoty vytvárajanej zamestnancami počas trvania pracovného pomeru. Práve zánik pracovného pomeru bol predpokladom vzniku nároku na dôchodok. Za poskytnutý dôchodok sa nemusí poskytnúť protiplnenie. Zo žiadnemu právneho predpisu nevyplýva, že by vykonávanie plnenia v zmysle zmluvy o dôchodku bolo v rozpore so zákonom, a teda že plnenie je v zmysle § 575 Obč. zák. nemožné. Aj samotné zaradenie § 27 ods. 8 zákona o bankách do šiestej časti zákona, ktorý nesie označenie „požiadavky na podnikanie banky a pobočky zahraničnej banky“ vyplýva, že citované ustanovenie sa týka podnikania banky a nie iných právnych vzťahov banky, vzniknutých napr. na základe platne uzavretej zmluvy o dôchodku.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 3, § 39, § 842, § 843, § 582 ods. 1, § 517 ods. 1 Obč. zák. a dospel k záveru, že predmetná Zmluva zo dňa 9. 10. 1997 bola uzavretá platne na dobu určitú neurčitého trvania, preto Výpoveď z nej zo dňa 26.10.2009 nemohla teda odporkyňa dať navrhovateľke v zmysle § 582 Obč. zák., v dôsledku čoho je takáto výpoveď neplatná, Zmluva o dôchodku trvá, a teda existuje aj povinnosť odporkyne v zmysle Zmluvy navrhovateľke plniť.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa v zmysle ust. § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že v konaní úspešnej navrhovateľke priznal ich náhradu, a to v sume 504 € súdneho poplatku a sumy 1.028,35 € titulom trov právneho zastúpenia (za tri úkony právnej služby : prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na súd a účasť na pojednávaní dňa 10. 4. 2014 á 253,94 €, ďalej režijný paušál 2 x 7,81 € a 1 x 8,04 €, ako aj cestovné náklady na pojednávanie dňa 10. 4. 2014 na trase Banská Bystrica - Bratislava a späť v sume 108,87 € ako aj náhradu za stratu času v deň pojednávania, za 10 začatých polhodín x 13,40 €, v sume 134 €).

Rozsudok odvolaním v zákonom stanovenej lehote napadol odporca, v celom rozsahu. Súdu prvého stupňa vytýkal, že jeho postupom mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, že prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, že na základe vykonaných

dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd priznal navrhovateľke viac, ako sa domáhala podaným návrhom.

Rozhodnutie prvostupňového súdu podľa názoru odporcu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd na vec neaplikoval zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách vôbec, najmä ust. § 27 ods. 8, § 116 a § 119 ods. 3 a následne na vec neaplikoval ani ust. § 575 ods. 1 Obč. zák. použitie zákona o bankách v súdnej veci odôvodňovala odporkyňa tým, že zákon o bankách upravuje okrem bankových činností aj iné činnosti banky, a výslovne neumožňuje banke uskutočňovať činnosti, ktoré sú v rozpore so zákonom o bankách, keď v prvej vete za bodkočiarkou § 119 ods. 3 ustanovuje, že odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona nikto nemôže pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore s týmto zákonom. V rozpore so zákonom je taká činnosť, keď banka má poskytovať plnenie hospodársky neodôvodnené alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, t.j. bez protihodnoty. Takéhoto plnenia sa domáha navrhovateľka svojím návrhom. Ust. § 119 ods. 3 prvá veta za bodkočiarkou zákona o bankách zakazuje banke odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore s týmto zákonom. Toto ustanovenie sa neobmedzuje len na bankové činnosti; v rozpore s týmto zákonom sú vykonávané aj plnenia, ku ktorým sa banka nesmie zaviazat' v zmysle § 27 ods. 8 zákona o bankách. Ak by súd prvého stupňa tieto zákonné ustanovenia na vec aplikoval, zistil by, že záväzok na plnenie zo Zmluvy o dôchodku voči navrhovateľke zanikol - ak by predtým existoval - pretože plnenie zo zmluvy sa stalo nemožné podľa § 575 ods. 1 Obč.zák., s poukazom na ust. § 27 ods. 8, § 116 a najmä § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách, a to z dôvodu, že banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie. Keďže odporca je bankou, ktorej zákon neumožňuje poskytovať hospodársky neodôvodnené plnenia, ani plnenia zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, pričom záväzok na vyplácanie určitého dôchodku podľa ust. § 842 Obč. zák. je svojou povahou jednostranným záväzkom bez hospodárskeho dôvodu, zároveň bez akéhokoľvek protiplnenia od prijímateľa tohto plnenia. Zmluva o dôchodku je uzavretá bez protiplnenia pre odporcu. Ust. § 27 ods. 8 zákona o bankách sa vzťahuje na všetky právne vzťahy uzatvárané bankou a nie je žiadnym právnym predpisom vylúčené použitie tohto ustanovenia na právne vzťahy banky a jej bývalého zamestnanca. Ust. § 119 ods. 3 cit. zákona, prvá veta za bodkočiarkou, priamo zakazuje banke odo dňa účinnosti tohto zákona pokračovať v takej činnosti - pokračovať v poskytovaní plnenia bez protiplnenia. Je pravdou, že navrhovateľka poskytovala odporcovi plnenie počas trvania pracovného pomeru, avšak nie na základe Zmluvy o dôchodku, ale z dôvodu trvania pracovného pomeru, za mzdu. Vyplatením mzdy navrhovateľka dostala protiplnenie za vykonanú prácu. Po skončení pracovného pomeru už na základe Zmluvy o dôchodku neexistuje žiadne protiplnenie navrhovateľky voči odporcovi. Zmluva o dôchodku nie je zmluvou medzi zamestnancom a zamestnávateľom, nakoľko bola uzatvorená až po skončení pracovného pomeru.

Odporca ďalej v odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré spočíva v nesprávnom výklade ust. § 842 Obč. zák., ktoré súd nesprávne vykladá tak, že zmluva o dôchodku je uzatvorená na dobu určitú, a že zmluvu nie je možné vypovedať. Zo znenia ust. § 842 Obč. zák. je zrejmé, že zmluva o dôchodku je uzatváraná zo zákona na dobu neurčitú, túto zmluvu zákon neumožňuje uzatvoriť na dobu určitú. Pojmovým znakom zmluvy o dôchodku je tak jej neurčitá doba trvania. Pokiaľ nie je v zmluve dohodnutá doba určitá (určitý čas), ide o dobu neurčitú. Dostupná právna literatúra v komentároch k Občianskemu zákonníku jasne vníma zmluvu o dôchodku ako zmluvu, ktorá je charakterizovaná svojou dobou neurčitou.

Odporca trval v odvolaní na tom, že Zmluva o dôchodku je uzatvorená bez protiplnenia pre odporcu a zároveň pre ňu neexistuje hospodársky dôvod. Záväzok na plnenie zo Zmluvy o dôchodku voči navrhovateľke zanikol, ak by aj predtým existoval, pretože plnenie zo Zmluvy o dôchodku sa stalo nemožné v zmysle § 575 ods. 1 Obč. zák., s poukazom na ust. § 27 ods. 8, § 116 a najmä § 119 ods.3 veta za bodkočiarkou zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

Odporca ďalej namietal, že súd prvého stupňa priznal navrhovateľke úrok z omeškania za mesiace júl 2012 až marec 2013 vo výške 9 % ročne napriek tomu, že navrhovateľka uplatňovala len úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne. Nejde pritom o prípad podľa § 153 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého by súd mohol priznať navrhovateľke viac, než ako sa domáhala. Odporca navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že odvolací súd návrh navrhovateľky zamietne a prizná mu náhradu trov ako prvostupňového tak i odvolacieho konania. Pre prípad, ak by odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, navrhol odporca odvolaciemu súdu v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p. pripustiť dovolanie z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a to o právnej otázke, či sa

zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou Zmluvou o dôchodku podľa § 842 Obč. zák.

Dňa 25. 11. 2014 (č.l. 142 spisu) doručil odporca odvolaciemu súdu písomné podanie, v ktorom doplnil svoje odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu o ďalší dôvod, spočívajúci v tom, že meritórnemu rozhodnutiu v danej veci bráni prekážka litispendencie, pre ktorú prekážku je nutné konanie zastaviť. Odporca poukazoval na to, že písomným podaním zo dňa 23. 10. 2010 (zmenou návrhu na začatie konania), ktoré bolo doručené Okresnému súdu v Banskej Bystrici dňa 27. 10. 2010, uplatnila navrhovateľka v konaní vedenom na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 12C 119/2010 jednak pohľadávku vo výške 1.682,50 €, predstavujúcu mesačné plnenie zo zmluvy o dôchodku za mesiace apríl 2010 až október 2010 a ďalej právo na budúce mesačné plnenia zo zmluvy o dôchodku od mesiaca november 2010. Odporca ďalej poukazoval na to, že ku vtedajšiemu dňu nebolo Okresný súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 12C 119/2010 o zmene návrhu rozhodnuté, t.j. o plneniach zo zmluvy o dôchodku počnúc mesiacom aprílom 2010 sa v označenom konaní pred Okresným súdom v Banskej Bystrici naďalej koná. V súdnej právnej veci navrhovateľka uplatňuje plnenie za mesiace od mája 2010 do marca 2013; nakoľko toto konanie začalo neskôr, je daná prekážka začatého konania vedeného na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 12C 119/2010. Odporca preto žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a konanie o návrhu navrhovateľky zastaviť a zároveň mu priznať náhradu trov konania.

Na odvolanie odporcu, týkajúce sa vznesenia námietky prekážky litispendencie, sa navrhovateľka písomne vyjadrila, tak, že uvedenú námietku označila za bezpredmetnú. Poukazovala na to, že dňa 16. 11. 2010 navrhovateľka doručila Okresnému súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12C 119/2010 písomnú zmenu návrhu, v ktorej žiadala súd, aby jednak nerozhodoval o jej predchádzajúcej zmene návrhu zo dňa 27. 10. 2010, ale aby rozhodol o návrhu doručenom súdu dňa 16. 11. 2010 a aby navrhovateľke priznal sumu 240,36 € ako plnenie za mesiac apríl 2010. O tejto zmene návrhu rozhodol súd uznesením zo dňa 17. 1. 2011. Na odvolanie odporcu Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací odvolanie odporcu odmietol. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co 56/2011 sa stalo právoplatným dňa 28. 3. 2011. Okresný súd v Banskej Bystrici následne konal a koná už len o zmenenom návrhu. Okresný súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 12C 119/2010 - 474 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 240,36 €; proti uvedenému rozsudku podal odvolanie odporca. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici zrušil, ale v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež skonštatoval, že nedošlo k žiadnemu procesnému pochybeniu prvostupňového súdu a okresný súd správne postupoval, keď konal o poslednom návrhu navrhovateľky, ktorého zmenu pripustil.

Dňa 23. 4. 2015 doručila navrhovateľka Krajskému súdu v Bratislave písomné podanie (č.l. 189 a nasl. spisu), ktorým odvolaciemu súdu oznámila, že v odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 15Co 213/2013 (na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 12C 119/2010) vo veci zamietnutého návrhu na plnenie z podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. za mesiac apríl 2010, vzala svoje odvolanie voči prvostupňovému rozsudku späť, na základe čoho odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici odvolacie konanie zastavil a rozsudok súdu prvého stupňa tak nadobudol právoplatnosť dňom 7. 5. 2013. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že predmetom tamjšieho konania bolo plnenie len za mesiac apríl 2010. V prejednávanej právnej veci tak prekážka litispendencie netrvá.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) v medziach daných odvolaním vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (tento rozsudok bol odvolacím súdom vyhlásený podľa § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k nasledovným záverom.

Odvolací súd sa predovšetkým zaoberal otázkou namietanej prekážky litispendencie a zistil, že ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu takáto prekážka neexistuje, keď predmetom konania vedeného na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 12C 119/2010 bolo navrhovateľkou uplatňované síce plnenie rovnakej povahy, avšak za iné obdobie - po zmene návrhu výlučne za mesiac apríl 2010, zatiaľ čo v tejto prejednávanej právnej veci je predmetom konania navrhovateľkou uplatnený nárok na plnenie z podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. za obdobie počnúc mesiacom májom 2010 do marca 2013. Prekážka litispendencie (§ 83 O.s.p.), ktorá by bránila prejednávaniu a rozhodovaniu v tejto veci tak neexistuje.

Sporná v súdnej veci bola právna otázka, či zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. je zmluvou uzatvorenou na dobu určitú s možnosťou výpovede jednostranným úkonom, alebo ide o zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú.

Zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu je z právneho hľadiska zmluvou o dôchodku podľa § 842 až § 844 Obč. zákonníka, v zmysle ust. ktorých zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku. Právo na vyplácanie dôchodku je časovo určené, ale nie je obmedzené určitým vopred a konkrétne vymedzeným časom trvania, preto môže ísť o právo na poskytovanie dôchodku doživotne, alebo na inak obmedzený čas neurčitého trvania.

Z výkladu cit.ust. výkladu vyplýva, že trvanie zmluvy o dôchodku je ohraničené nie presným dátumom, ale právnou skutočnosťou. V prípade doživotne určenej doby je touto rozhodujúcou právnou skutočnosťou smrť fyzickej osoby. Skutočnosť, že takto určená doba má neurčité trvanie, je logická, keďže nie je možné v čase uzatvorenia zmluvy dopredu vedieť, kedy poberateľ dôchodku zomrie. Zákonodarca v ustanoveniach o zmluvách dôchodku nepracuje so slovom smrť, ale uvádza, že zmluva o dôchodku sa môže uzavrieť na doživotne, alebo inak určenú dobu neurčitého trvania, pričom pojem doživotne nie je možné stotožniť s pojmom smrť. Odvolací súd zastáva názor, že ustanovenie § 842 Obč. zákonníka, že zmluva o dôchodku uzatvorená na doživotne určenú dobu, ako aj určenú dobu neurčitého trvania, sú vždy zmluvami na dobu určitú. Vymedzením povinnosti plniť doživotne, zmluvné strany prejavili vôľu byť takouto zmluvou viazané a to až do smrti oprávnenej na prijatie plnenia z tejto zmluvy. Akýkoľvek iný výklad by bol popretím významu tohto inštitútu.

Uvedenému právnemu záveru, že takýto typ zmluvy nie je možné dohodnúť na čas určitý, ale buď doživotne, teda do okamihu smrti, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom nasvedčuje aj charakter a účel predmetnej zmluvy, v ktorej odporkyňa sledovala zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, s úmyslom poskytnutia výhody z podporného dôchodkového fondu slúžiaceho na subvenciu životnej úrovne, ktorá je oproti príjmu dosahovanému počas produktívneho veku zamestnanca výrazne znížená a teda nepredpokladá sa možnosť jednostrannej výpovede. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva nebola uzavretá na dobu neurčitú, odporca ju nemohla vypovedať podľa § 582 Obč. zák.

Odvolací súd sa nemohol stotožniť s tvrdením odporcu, že smrť fyzickej osoby nie je vždy objektívne zistiteľnou skutočnosťou, pretože smrť fyzickej osoby z právneho aspektu je objektívne zistiteľná buď na základe úmrtného listu, v ktorom je určený deň úmrtia, alebo súdnym rozhodnutím o vyhlásení za mŕtveho, v rozhodnutí ktorom je uvedený deň, ktorý platí za deň smrti nezvestného, prípadne deň, ktorý nezvestný neprežil podľa ust. § 198 a § 200 O.s.p., dňom ktorým zanikajú práva a povinnosti viazané na túto osobu podľa § 579 Obč. zákonníka.

Pokiaľ ide o námietku odporcu, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní neaplikoval zákonné ustanovenia § 27 ods. 8, § 116 a najmä § 119 ods.3 veta za bodkočiarkou zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, táto neobstoí. Odporca neuzatváral zmluvu s navrhovateľkou ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti; nešlo ani o vzťah banky s klientom, ale zo strany odporcu išlo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, spadajúcu pod agendu personálneho a sociálneho úseku divízie ľudských zdrojov, preto námietka je bez právneho významu.

Dosiahnuť zmenu napadnutého rozsudku nebolo možné ani poukázaním na rozpor s dobrými mravmi, keďže tento záver prvostupňového súdu nebol podstatným dôvodom pre závery ktoré v rozhodnutí prijal.

Čo sa týka ďalších námietok uvedených v odvolaní, s týmito sa odvolací súd nezaoberal; Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína, a odvolací súd sa s týmito v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05). Napokon aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre uvádza, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú; článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že

vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia rozhodnutia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku zo dňa 21. januára 1999, Van de Hurk proti Holandsku zo dňa 19. apríla 1994).

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na riadne zistenie skutkového stavu, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a správne posúdil vec aj po právnej stránke. K pochybeniu prvostupňového súdu došlo len v časti rozhodovania o priznaní úrokov z omeškania, kde odporca dôvodne poukazoval na skutočnosť, že navrhovateľke súd prvého stupňa priznal počnúc mesiacom júl 2012 vyšší úrok z omeškania (9 % ročne) než uplatňovala samotná navrhovateľka (8,75 % ročne). Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa preto z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia zmenil, avšak táto zmena sa týkala výlučne priznanej výšky úrokov z omeškania od 16. 7. 2012, v zmysle § 220 O.s.p.

Odvolací súd nevyhovel návrhu odporcu na pripustenie dovolania, ktoré žiadal s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p.

Rozhodnutie odvolacieho súdu po právnej stránke zásadného významu je také rozhodnutie, ktoré rieši doposiaľ nenastolenú alebo v iných súvislostiach prezentovanú a právne riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec, t.j. má všeobecný dopad na prípady podobnej povahy. Z tohto hľadiska má rozhodnutie odvolacieho súdu zásadný význam spravidla vtedy, ak rieši takú právnu otázku, ktorá judikatúrou vyšších súdov nebola riešená alebo výklad ktorej v judikatúre týchto súdov nie je ustálený, alebo ak odvolací súd posúdil určitú právnu otázku inak, než je riešené v konštantnej vyšších súdov a rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje v tomto smere odlišné riešenie tejto právnej otázky. Vychádzajúc z takto vymedzenej povahy rozhodnutia po právnej stránke zásadného významu má odvolací súd za to, že v danej právnej veci nie sú splnené podmienky na pripustenie dovolania v zmysle ust. § 238 ods. 3 O.s.p., keď otázka, či sa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou Zmluvou o dôchodku podľa § 842 Obč. zák. bola riešená a ustálená vo viacerých rozhodnutiach odvolacích súdov / Krajský súd Bratislava sp. zn. 11 Co 54/2011, 5 Co 169/2011, 4 Co 291/2011 / a rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto smere neobsahuje odlišné riešenie týchto otázok.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. keď navrhovateľka bola v konaní úspešná v plnom rozsahu. Cestou svojho právneho zástupcu si uplatnila právo na náhradu trov konania (ktoré vyčíslila len za konanie pred súdom prvého stupňa). V konaní úspešnej navrhovateľke priznal odvolací súd náhradu trov (celého) konania jednak titulom súdneho poplatku za návrh vo výške 504 € a ďalej titulom trov právneho zastúpenia za celkom tri účtované úkony právnej služby : prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na súd a účasť na pojednávaní dňa 10. 4. 2014 á 253,94 €, ďalej režijný paušál 2 x 7,81 € a 1 x 8,04 €, ako aj cestovné náklady na pojednávanie dňa 10. 4. 2014 na trase Banská Bystrica - Bratislava a späť v sume 108,87 €, ako aj náhradu za stratu času v deň pojednávania, za 10 začatých polhodín x 13,40 €, v sume 134 €. Trovy právneho zastúpenia úhrnom v sume 1.028,35 €, na základe vyhl.č. 655/2004 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.